

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Публічне управління та адміністрування» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **12 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Публічне управління та адміністрування» за критерієм «**Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу**» наведено на рисунку 1.

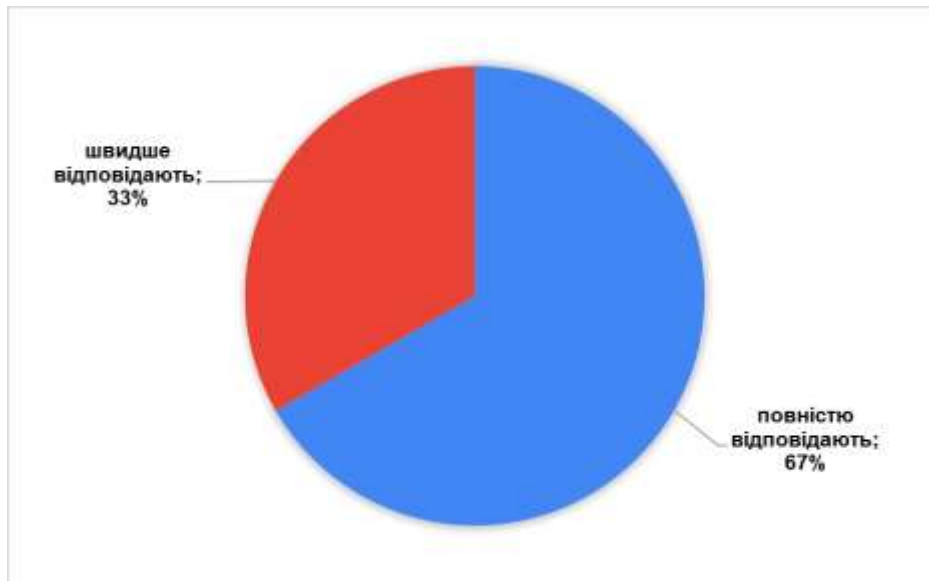

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено в табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Знання другої мови	2
Засвоєння основ базових знань з професії	3
Здатність до аналізу і синтезу	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Базові загальні знання	6
2 блок	
Прийняття рішень	1
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	2
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	3
Дослідницькі навички і уміння	4
Здатність до навчання	5
Елементарні комп'ютерні навички	6
Здатність до критики та самокритики	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	8,3	0	16,7	41,7	33,3
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	16,7	0	33,3	50
Стратегічне мислення	0	8,3	16,7	50	25,0
Націленість на кінцевий результат	0	0	33,3	33,3	33,3
Здатність працювати в колективі, команді	8,3	0	8,3	8,3	75,0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	8,3	8,3	25,0	58,3
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	8,3	0	0	41,7	50
Навички управління персоналом, колективом	0	16,7	16,7	41,7	25,0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	0	25,0	16,7	58,3
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	0	25,0	58,3	16,7
Ведення ділової документації	8,3	0	41,7	25,0	25,0

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 4 і 5) наступних якостей та навичок випускників: «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» (91,7%), по 83,3% - «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці».

Меншими балами оцінили наступні критерії (мінімальна сума відсотків за балами 4 і 5) – «ведення ділової документації» (50%), по 66,7% - «націленість на кінцевий результат», «навички управління персоналом, колективом».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	83
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	67
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	92
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	58
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	83
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	75
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	25
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	17

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів

найбільш необхідних складових ОПП «Публічне управління та адміністрування» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (92%);
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (83%);
3. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (83%);
4. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (75%);
5. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (67%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 92% - у позитивну відповідь (рис. 2).

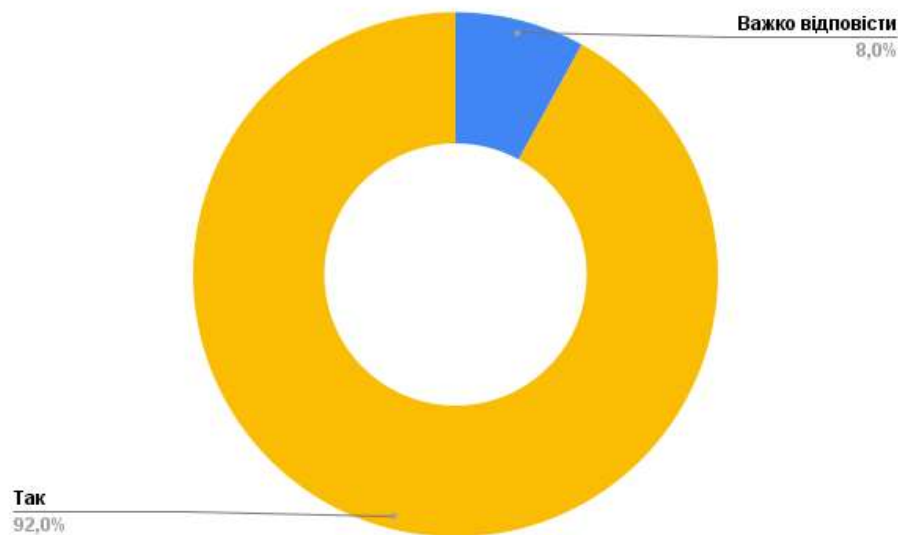

Рис. 2. Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – Фінанси підприємств.
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - Вища математика, Адміністративне право.

Інші пропозиції від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»:

- збільшити години на вивчення дисциплін, які навчають формування та контроль за бюджетами громад.

Висновки

1. Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Публічне управління та адміністрування» за критерієм «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» показали, що знання випускника зі спеціальності «відповідають повністю» на 67% та «швидше відповідають» на 33%. Для покращення цього показника, науково-педагогічні працівники випускової кафедри щорічно проходять стажування за актуальними напрямками галузі.

2. У ході проведеного моніторингу було виокремлено та проаранжовано компетентності випускників. На думку науково-педагогічних працівників, залучених до викладання на освітньо-професійній програмі «Публічне управління та адміністрування» найбільш суттєві це – «Здатність застосовувати знання на практиці», «Знання другої мови». Основну перевагу викладачі надали саме професійним навичкам, які набуваються здобувачами в ході освітнього процесу. Найменші бали отримали – «Усне і письмове спілкування рідною мовою» та «Базові загальні знання». Це пояснюється виключно компетентністним підходом при підготовці майбутнього фахівця висвітленим в ОПП. Віднесення такої компетентності як «Усне і письмове спілкування рідною мовою» до найменш важливіших не є зовсім вірним, з огляду на необхідність вміння якісно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово з великою кількістю людей для фахівців з публічного управління та адміністрування. Робочі програми навчальних дисциплін слід включати питання комунікації та володіння українською мовою.

3. Результати оцінювання якостей та навичок випускників показали високий рівень (максимальний відсоток за 4 і 5 балами): «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці». Низький рівень оцінювання якостей та навичок випускників мають критерії - «націленість на кінцевий результат», «навички управління персоналом, колективом». Для підвищення рівня вказаних критеріїв пропонується збільшити частку навчальних занять, які будуть сприяти розвитку у здобувачів ВО творчості і раціональності, аналізу і синтезу, актуальності і прогнозування. Пропонується проводити виховні години із залученням коуч-тренерів та спеціалістів з метою формування навичок ефективно представляти себе й результати своєї праці та управління персоналом. Впровадження освітньо-професійної програми передбачає базове

формування даних навичок у здобувачів ВО з подальшим їх набуттям та вдосконаленням вже безпосередньо під час роботи та професійного розвитку.

4. Респондентами було виокремлено п'ять найбільш необхідних складових освітньо-професійної програми ОПП «Публічне управління та адміністрування» наступні: Спрямованість дисциплін на майбутню професію, Співвідношення теоретичної і практичної частини, Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо), Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах, Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

5. Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали, що є доцільним введення до освітнього процесу такої дисципліни, як: «Фінанси підприємств» для поглиблення знань із формування та контролю за бюджетами громад.

6. Надані пропозиції викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми будуть розглянуті та обговорені на засіданні робочої групи.

Гарант ОПП «Публічне управління та адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем освіти,
к.держ.упр., доцент

Людмила ЄФІМЕНКО

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР